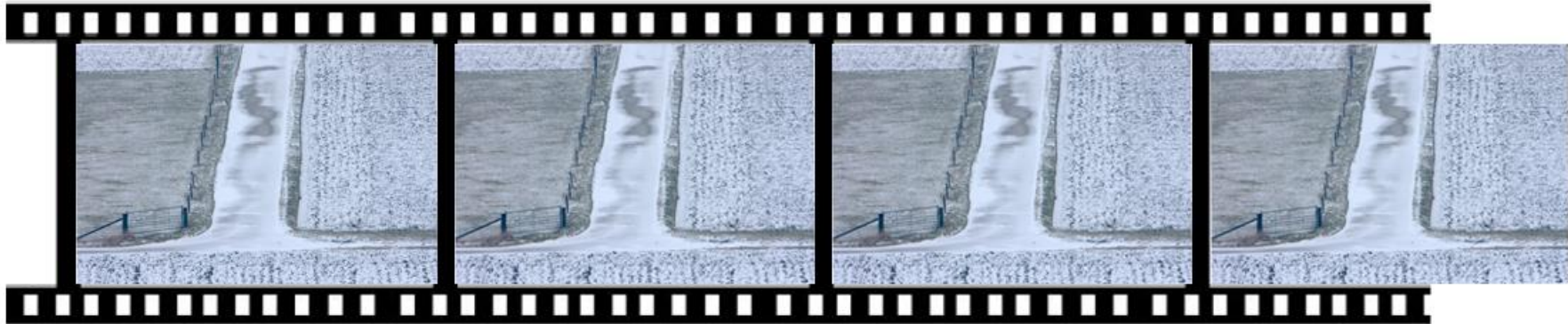

Eetbaar uitzicht

Beelden vanuit een flatwoning op een voedsellandschap

Jan Molenveld (1946 – 2019) was een enthousiast amateurfotograaf en lid van de Camera Club Wageningen. Jan woonde in één van de kenmerkende ‘sterflats’ aan de rand van Wageningen. Zijn dagelijkse uitzicht vormde een prachtig studieobject. Van grote hoogte bestudeerde én fotografeerde hij het veranderende stukje landbouwlandschap. Elke dag verwonderde hij zich over over de visuele variaties van de seizoenen, gewassen, groei- en bodemkleuren, ochtend- en avondlicht, helderheid en vast of vloeiende vormen. Soms een wandelaar. Zonder horizon en steeds in een vast kader bewaarde hij circa 100 foto’s.

In ‘Eet je Uitzicht!’ onderzoeken wij de vraag: weten wij nog welk eten welk landschap brengt? De foto’s van Jan tonen deze spanning. Jan vond het goed om zijn foto’s te gebruiken voor ‘Eet je Uitzicht!’. Maar Jan overleed voordat het tot een concreet plan kon komen. Clublid Dick Boschloo ontfermde zich namens de kinderen van Jan over dit fotobestand. Dat leidde tot deze selectie. Ons eetbaar uitzicht.

Namens ‘Eet je Uitzicht!’, Helmer Wieringa

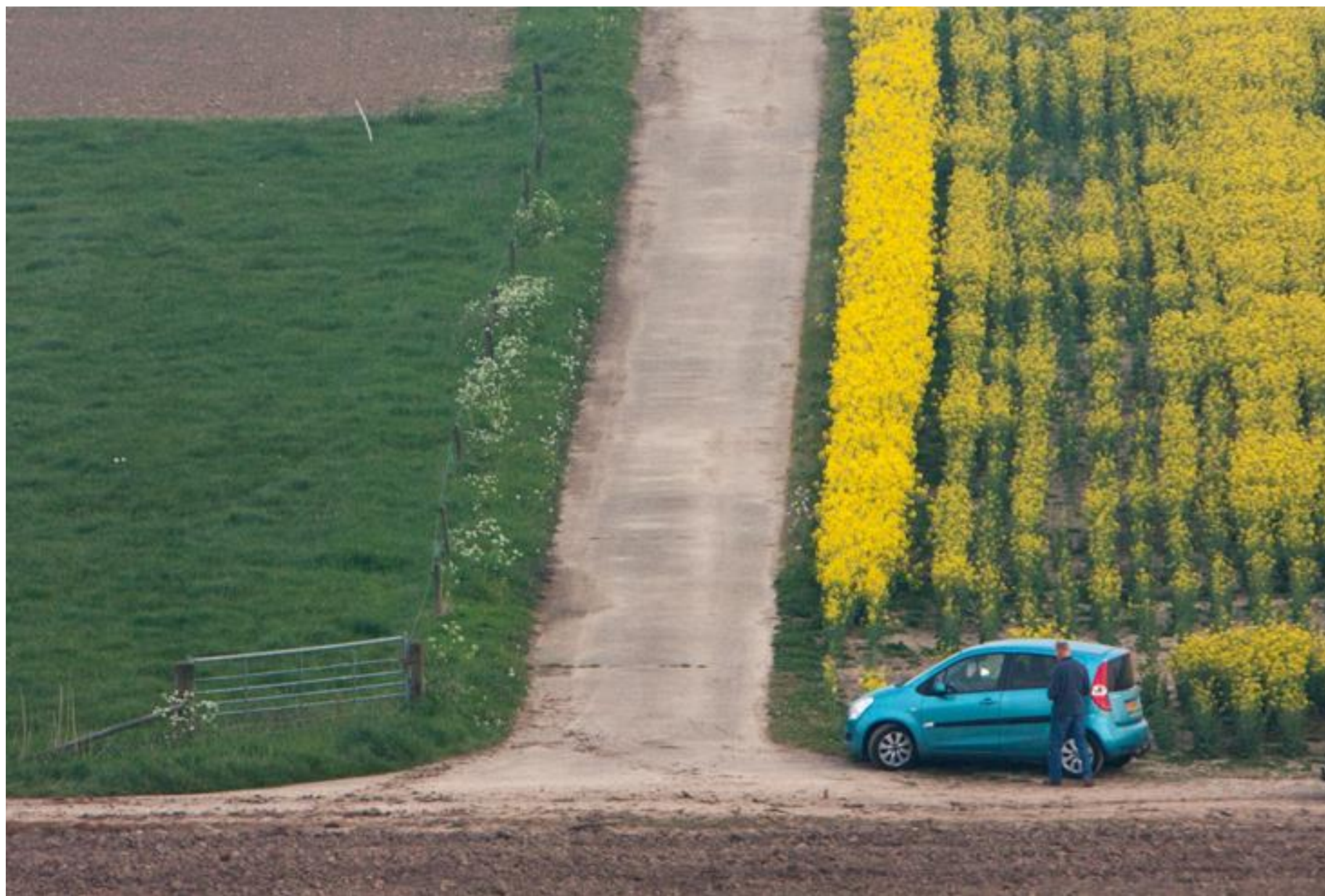

Wat we eten, maakt ons landschap

Het landschap in Nederland is vooral gemaakt door de landbouw. De landbouw produceert ons voedsel. De wijze van voedselproductie is vanaf 1960 gespecialiseerd naar de landbouw zoals we die nu kennen. En naar een landschap zoals wij nu kunnen waarnemen. Het is vervolgens 'typisch' Nederlands dat we in de bebouwde kom wonen en werken, en op het platteland in de eerste plaats boeren. Scheiding van stad en platteland is een Nederlands principe van de ruimtelijke ordening.

Die landbouw was eerst gericht op zelfvoorziening met betaalbaar voedsel (om loondruk te voorkomen). We zijn niet gestopt toen dat doel was gehaald. Nederland is doorgegaan met afzet voor heel Europa, en de wereldmarkt, ook met bloemen, bollen en bomen. De voedselindustrie ontwikkelt zich parallel in een richting van verwerking van (mondiaal verhandelbare) grondstoffen. De producten vanaf de boerderij worden steeds minder herkenbaar, en worden meer en meer gestuurd op 'inhoudsstoffen'.

Er zijn voldoende aanwijzingen die de vraag rechtvaardigen of dit helemaal de goede weg is. Ongezondheid zoals obesitas, transportenergie, bodemverschraling, dierziektes, virussen of natuurverlies zijn vragen. Laat staan het geringe inkomen van de boer en tuinder, de riantie positie van de retail in Nederland of de ongecontroleerde effecten op derde landen. Er zijn veel punten die 'jeuken'.

Met het eten dat we kiezen, kiezen we ons type landbouw, zei de boer-dichter-professor Wendell Berry. Michael Pollan (ook USA) vertaalde dit als 'je eten is je dagelijkse stembiljet'. Wat dat stemmen oplevert, zie je in de winkels, én zie je buiten, als uitzicht. Carolyn Steel schetst de onderschatte betekenis van voedsel in stedenbouw in haar boek *De Hongerige Stad* en schetst een toekomst in haar boek *Sitopia* (2020).

In 'Eet je Uitzicht' willen we de samenhang voedsel-landschap-mens bevragen. Om elke dag bewust te stemmen.

‘Eet je Uitzicht!’ is een participatieve methodiek om de samenhang tussen voedsel, landschap en mensen te begrijpen en te vernieuwen.

Het is een samenwerking van Karina Hendriks, Arda van Helsdingen en Helmer Wieringa.

www.eetjeuitzicht.nl

2022 Uitgave: Helmer Wieringa

Contact: hwieringa@landco.nl

www.HelmerW.nl

De foto's zijn beschikbaar als diaprojectie.

© De fotoafbeeldingen zijn eigendom van de erven van Jan Molenveld.